

Co Słychać?

RATUJMY SUDECKIE KALWARIE

Barbara Morawska-Nowak, Romuald Zareba

VIII Ogólnopolskie Spotkanie Działaczy i Przedstwicieli Ośrodków PTT zorganizowane zostało w dniach 21-23 czerwca 1991 roku w Krzeszowie przez Oddziały w Brzegu i we Wrocławiu, a właściwie personalnie przez niestrudzonego kol. Stanisława Geregę, (tego samego dzięki uporczywości którego PTT stalo się wreszcie w 1988 roku organizacją legalną) we współpracy z kol. Arturem Desławskim. Zamknęło ono pewien trzyletni cykl spotkań w Sudetach. Dzięki tym spotkaniom organizatorzy zainteresowali nas nie tylko tamtejszymi górami, ale zwrócili uwagę na problem zaniedbanych, zdewastowanych i popadających w ruinę kaplic i kalwarii, stanowiacych charakterystyczny element religijno-kulturowy tamtych stron. Bardo - Wambierzyce - Krzeszów - to równocześnie mejscowości ze wspaniałymi obiektami sakralnymi, zabytkami baroku.

W czasie ostatniego spotkania w Krzeszowie odbyła się konferencja poświęcona problemom ochrony zabytków sakralnych. W konferencji tej udział wzięli: O. Augustyn Węgrzyn - proboszcz parafii w Krzeszowie, mgr Zygmunt Sarnecki - przewodnik i miejscowy działacz krajoznawczy, mgr Bolesław Grzyb - burmistrz Kamiennej Góry, Janusz Szmajdziński - wojt Kamiennej Góry, Tadeusz Jała - radny miejscowy, mgr W. Kapałczyński - konserwator wojewódzki Jeleniej Góry. Spotkanie poprowadził redaktor Engelbert Miś z Opola (wypróbowany przyjaciel PTT, który pomagał w prowadzeniu spraw rejestracyjnych w latach 1986 - 1987), który wcześniej poświęcił szereg artykułów poszczególnym zabytkom, zwracając uwagę na ich piękno, walory kulturalne i potrzebę ich ochrony.

Jak zapobiec powtarzającym się stale dewastacjom i kradzieżom? Miejscowe służby porządkowe nie działają skutecznie. Kaplice stoją po górach i lasach, często na odludziu.

Informator Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego

Numer 8 SIERPIEN 1991

Adres Redakcji:
Barbara Morawska-Nowak
ul. Konarskiego 21/5
30-049 KRAKÓW

Proponowano również wciągnięcie do współpracy w konserwacji zabytków Niemców, zainteresowano już problemem Episkopat. Jak zmienić nastawienie miejscowego społeczeństwa do sprawy zabytków? Ogromną wagę może mieć oddziaływanie na ambicje lokalne (zabytki wizytówką regionu), związki emocjonalne poprzezożywienie kalwarii kultem (nabożeństwa, pielgrzymki).

Szczególnie ważne jest oddziaływanie wychowawcze kościoła, szkoły i domu na młodzież, wpajanie poszanowania dla dobra społecznego, jakim są zabytki kultury.

Jak chodzi o same prace konserwatorskie, stoi im na przeszkodzie
brak pieniędzy, a także nieżyciowe
często przepisy prawne. Apelowano
o przeprowadzanie choćby najbardziej
koniecznego zabezpieczenia (np. zadaszenia) i o wykonywanie tych niezbędnych prac sposobem gospodarczym.

Ważną sprawą jest umieszczanie na obiektach tabliczek informujących o ochronie konserwatorskiej. Dawniej zajmowało się tym PTTK, obecnie nie ma chętnych i nie ma pieniędzy. (A może by tak społecznie zejęło się tym PTT?)

O. Węgrzyn dziękował Towarzystwu za nagłośnienie sprawy, apele PTT mają szerszy zasięg i mogą być skuteczniejsze jak jego głos z ambony.

W pierwszym dniu spotkania zapoznano się z zabytkami Krzeszowa zwiedzając klasztor Cystersów i drogę krzyżową z XVII w. Nie przybył niestety zapowiadany ks. Roman Rogowski. Drogę krzyżową trasą zachowanych kapliczek poprowadził O. Augustyn Węgrzyn.

Drugi dzień spotkania wypełniła wycieczka uczestników do rezerwatu Kruczy Kamień ze zwiedzaniem po drodze Betlejem i zniszczonej kalwarii na Świętej Górze nad Lubawką. Punktem docelowym było Źródło Miłości - dziewczyna, która się z niego napije, do końca roku wyjdzie za mąż. Wiarogodność tej przepowiedni poświadczył osobiście nasz przewodnik p. Zygmunt Sarnecki, od którego dowiedzieliśmy się jeszcze bardzo wielu interesujących rzeczy o zwiedzanym terenie.

Popołudniowe spotkanie prowadzone przez pana Sarneckiego poświęcone było propagowaniu walorów turystyczno-krajoznawczych Sudetów, a
przez to odciążenie od nadmiernego ruchu turystycznego w Tatrach.
Przy okazji zwracano uwagę na złe nastawienie kierowników schronisk
do turystów indywidualnych. Apelowano również o udostępnienie tych
terenów poprzez przywrócenie zlikwidowanych lokalnych linii kolejowych.
W sprawie tej winien wystąpić Zarząd Główny do Ministerstwa Komunikacji.

Dzień zakończyło wspólne ognisko na leśnej polanie, pieczenie kiełbasy, piwo i śpiewy przy akompaniamencie zaproszonego harmonisty.

W niedzielę przybył do Krzeszowa Ks. Bp. Adam Dyczkowski z Wrocławia i odprawił w naszej intencji uroczystą mszę św. W swej homilii podzię-kował Towarzystwu za zainteresowanie się problemem ochrony zabytków na terenie Sudetów. Ks. Prymas zwolnił Go wcześniej z odbywającej się w tym czasie Konferencji Episkopatu, aby mógł do nas przybyć. Spotkał nas

więc niemały zaszczyt. Jest to również już pewne zobowiązanie. Aby nie skończyło się tylko na mówieniu, wypadałoby teraz słowa przekuć w czyn i dla dobrego przykładu odrestaurować jako Towarzystwo bodaj jedną kalwarię. Widzę w tym zadanie dla Oddziałów, zwłaszcza tych, którym w Sudety bliżej.

Ze strony PTT podziękował Ks. Biskupowi za przybycie wiceprezes

ZG kol. Romuald Zareba.

Po mszy św. zaprosiliśmy Ks. Biskupa na wspólny obiad. Posiłek upłynął w miłej i serdecznej atmosferze. Ks. Biskup zadziwił nas swymi zdolnościami muzycznymi i wokalnymi śpiewając przez ponad dwie godziny piękne piosenki turystyczne i akompaniując sobie na wypożyczonej gitarze. Niech żałują ci, którym nie było dane do końca spotkania pozostać

Żegnaliśmy się wzruszeni obiecując sobie, że powinniśmy znów spotkać się w Sudetach. Kol. Zaręba zaprosił wszystkich na październiko-

we spotkanie do Przesieki.

WSPOMNIENIE KSIĘDZA JANA

Krzysztof Kabat (Nowy Targ)

W dniu 8 sierpnia br. o godz 10.00 członkowie Oddziału Podhalańskiego PTT odprowadzili na wieczny spoczynek swego Kapelana Ks. Jana MRUGAŁĘ. A przecież dopiero w maju ukończył studia teologiczne w krakowskim Seminarium Duchownym przyjmując z rąk Ks. Franciszka Kardynała Macharskiego święcenia kapłańskie. Następnego dnia w kościele parafialnym w Miętustwie na Podhalu odprawił swą pierwszą mszę prymicyjną, na którą zaprosił wszystkich naszych członków. Był on bowiem jednym z członków-założycieli naszego Oddziału obiecując podjąć się poświęceniach obowiązków Kapelana. W trakcie uroczystości delegacja Oddziału wręczyła Mu legitymację i odznakę PTT nominując na Kapelana. Następnego dnia Jego Eminencja Ks. Kardynał swoim pasterskim błogosławieństwem nominację tę potwierdził posyłając Księdza Jana "na górskie szlaki" aby i tam służył nam Chrystusową Ofiarą i Słowem Bożym.

2 czerwca kończąc oktawę prymicyjną wraz ze swym kolegą-prymicjantem z sąsiedniej wsi sprawował liturgię w kaplicy na Polanie Chocholowskiej. Intencją tej wyjątkowej mszy św. były prośby o łaski i Bożą opiekę dla wszystkich członków PTT, dla wszystkich "ludzi gór". W otoczeniu grani Tatr Zachodnich spotkali się wówczas przez ołtarzem zarówno parafianie z Witowa i Czerwiennego, jak i członkowie naszego oddziału oraz Oddziału Poznańskiego z kol. Jurkiem Preislerem. kierownictwo schroniska. Młodzi kapłani udzielili jeszcze specjalnego prymicyjnego błogosławieństwa.

To był początek kapelańskiej "drogi ku szczytom". Z jednej strony sercem i ciałem góral podhalański z Czerwiennego, z drugiej młody i pełen energii, ciągle uśmiechnięty i szczery, zawsze gotów do pomocy, ale i do żartów kapłan. "Człowiek gór" – tak określił swój rodzaj zainteresowań górami. Rozumiał i czuł sprawy górskie, w wolnych chwilach uciekał na szlak, otoczony młodzieżą. Zawsze w drodze, pielgrzymujący "na ołtarze tatrzańskie" i z góralskimi pielgrzymkami pieszymi na Jasną Górę.

Odszedł od nas nagle i tragicznie pozostawiając nam głęboki smutek i ogromną pustkę, utraciliśmy kolegę i przyjaciela, odszedł jeden z nas. "Chrystus tak dalece umiłował Księdza Jana, że już teraz powołał go do siebie - radujmy się więc z jego szczęśliwości ..." - mówił prowadzący ceremonię pogrzebową Ks. Kardynał. Jasiek wiele razy dziwił się "dlaczego ludzie nie potrafią radować się ze śmierci".

Pomódlmy się wszyscy za Jego duszę, jak On modlił się za nas.

NAJPIERW BYŁY GÓRY ...

Beata Chełmicka (Bydgoszcz)

Długo to trwało, bo od listopada 1990 r., ale jest - powstał w Bydgoszczy nowy Oddział PTT.

Jesteśmy grupą młodych ludzi, o różnych charakterach i zaintereso-waniach, są wśród nas studenci, są też absolwenci wyższych uczelni, nauczyciele i wychowawcy, ludzie profesjonalnie zajmujący się kulturą. Łączy nas wszystkich jedno - kochamy góry, przyrodę, przestrzeń i swobodę. Turystyka to nasz żywioł.

Najpierw były góry, potem my, którzy postanowiliśmy ... "przenieść góry do Bydgoszczy". Powiecie, że to niemożliwe, tak, ale my przenieśliśmy te góry w nas samych, w naszych duszach i sercach. Będziemy je "przenosić" i "zarażać" nimi innych ludzi. Postanowiliśmy integrować środowisko turystów górskich w naszym regionie. W programie, założeniach naszej działalności chcemy również podjąć pracę z młodzieżą tj. prowadzenie obozów wędrownych w górach, organizować wycieczki na własnym terenie, współpracę z innymi klubami turystycznymi w mieście. Ponadto rozpoczęliśmy poszukiwanie kontaktów z dawnymi założycielami i działaczami PTT na terenie Torunia i Bydgoszczy.

W najbliższych planach mamy organizację Przeglądu Piosenki Turystycznej i Studenckiej w Świeciu, t.zw. Coroczne Nocne Śpiewanie – Świecie '91. Impreza planowana jest w terminie 7-8 wrzesień 1991. Bliższe informacje wkrótce. Ewentualnych wykonawców, chcących z nami pośpiewac prosimy o szybki kontakt:

Beata Chełmicka ul. Augustowska 1 85-859 Bydgoszcz

Od redakcji: Oddział PTT w Bydgoszczy jest naszym najmłodszym oddziałem, powołanym decyzją Zarządu Głównego z dnia 15.04.1991

SOS dla alpinisty

(P) Podczas próby solowego wejścia na najwyższy szczyt Ameryki Północnej — McKinioy (6194 m) ciężkiemu wypadkowi ulegi członek Studenckiego Kola Przewodników Beskidzkich — Krzyetot Wiecha. Po czterodniowej walce o życie został on odnaleziony z roziegłymi odmrożeniami nóg.

Rodzina Knzysztofa zwraca się z prośbą o pomoc w zbiórce pieniędzy na jego operację. Jeśli zostanie ona przeprowadzona w szpitalu amerykańskim procent inwalidztwa Knzysztofa będzie o wiele mniejszy.

NUMERY KONTA:
VIKODACJA "GLOBILA VICEVIS"
PBK IX O. WW-wie
Nr 370031-30876-132-3 z dopiskiem
"dio krzysztofa Wiechy" lub:
JAN ANTONI WIECHA PKO XV O/W-wa
Nr 1658-23940-174-1 "dia Krzysztofa"